

201601034
Zorginstituut Nederland

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw mr.
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland

Pakket

Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 89 59

Contactpersoon

0530 2016112446

Datum 6 september 2016
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer

2016103175

Onze referentie

2016112446

Uw referentie

G47 201601034

Uw brief van

8 augustus 2016

Geachte voorzitter, commissie,

Inleiding

U hebt op 8 augustus 2016 aan Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet. Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van persoonlijke alarmeringsapparatuur.

Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Het Zorginstituut brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoeker aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Toepasselijke zorgverzekering

In dit geschil zijn de volgende bepalingen van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering van belang.

- Artikel 4.17 van de zorgverzekering omschrijft de aanspraak op hulpmiddelen met verwijzing naar de Regeling zorgverzekering (Rzv) en het Reglement Hulpmiddelen, behorende bij de zorgverzekering.
- Persoonlijke alarmeringsapparatuur is een hulpmiddel als bedoeld artikel 2.26, onderdeel j, onder 2, Rzv.
- In het Reglement Hulpmiddelen zijn nadere voorwaarden gesteld aan het verkrijgen van hulpmiddelen.

Dit komt overeen met hetgeen daarover bij of krachtens de Zvw is bepaald.

Indicatievoorwaarden volgens de regelgeving

Persoonlijke alarmeringsapparatuur kan voor vergoeding vanuit het basispakket (Zvw) in aanmerking komen als sprake is van een medische indicatie. In artikel 2.26, onderdeel j, onder 2, Rzv is hierover het volgende geregeld. Het betreft *'persoonlijke alarmeringsapparatuur voor lichamelijk gehandicapten, indien de lichamelijk gehandicapte in een verhoogde risicosituatie verkeert'*.

In de toelichting op dit artikel is verder het volgende vermeld:

'Het doel van de alarmeringsapparatuur is zelfstandig wonen mogelijk te maken voor personen die sociaal redzaam zijn en redzaam zijn in de algemene dagelijkse levensverrichtingen, maar als gevolg van ziekte of gebrek een verhoogd risico lopen in een noodsituatie terecht te komen. De apparatuur wordt verstrekt aan gehandicapten:

- voor wie een duidelijke noodzaak bestaat om in geval van nood onmiddellijk medische of technische hulp van buitenaf in te roepen;
- die bovendien gedurende langere tijd op zichzelf zijn aangewezen;
- en van wie men niet kan verwachten dat ze in een noodsituatie de telefoon zelfstandig kunnen bedienen.'

Vanuit de basisverzekering moet er dus een medische noodzaak voor deze apparatuur bestaan.

Als er geen medische noodzaak is, maar men wil toch graag de beschikking hebben over alarmeringsapparatuur is er in feite sprake van een sociale indicatie. Dit is bijvoorbeeld het geval als iemand graag zelfstandig wil wonen, maar zich niet zeker of veilig voelt om alleen thuis te blijven. Sociale alarmeringsapparatuur wordt soms gefinancierd door de gemeenten (afhankelijk van het gemeentelijk beleid).

Uit eerdere zaken¹ blijkt dat bij een noodzaak om onmiddellijk medische hulp in te roepen gedacht kan worden aan ernstige hart- of longproblematiek waarvoor snel medische behandeling noodzakelijk is.

Een mobiliteitsprobleem kan in sommige gevallen aanleiding zijn tot verstrekking van persoonlijke alarmeringsapparatuur vanuit de basisverzekering. Er is slechts sprake van een indicatie als er sprake is van een verhoogd valrisico door een ziekte of aandoening (medische oorzaak) én als het mobiliteitsprobleem dusdanig ernstig is dat op voorhand vaststaat dat zelfstandig opstaan na een val waarschijnlijk niet meer mogelijk is. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat iemand snel moet worden geholpen om medische complicaties te voorkomen.

Als dit niet het geval is, is er geen indicatie voor persoonlijke alarmeringsapparatuur vanuit de basisverzekering. Persoonlijke alarmeringsapparatuur komt dan voor eigen rekening of kan via de gemeente worden aangevraagd.

¹ Zie onder andere Kennis Gebundeld (ZIN, destijds CVZ, 2012), https://www.zorginstituutnederland.nl/binaries/content/documents/zinl/www/documenten/rubrieken/pakket/zvw-zorg/1211-kennis-gebundeld_kennis-over-verstrekkingengeschillen/1211-kennis-gebundeld_kennis-over-verstrekkingengeschillen/Kennis+Gebundeld+%28Kennis+over+Verstrekkingengeschillen%29.pdf

Medische beoordeling

Voor een medische beoordeling van het geschil heeft de medisch adviseur van het Zorginstituut kennisgenomen van de stukken. Op basis van het dossier deelt de medisch adviseur het volgende mee.

Verzoeker heeft insuline-afhankelijke diabetes met polyneuropathie in beide benen en beiderzijds een Charcot voet (een ernstige voetaandoening, waarvoor hij gedurende meerder maanden gips kreeg). Als gevolg hiervan is sprake van beperkte mobiliteit. Daarnaast lijdt verzoeker aan hartfalen en heeft hij in het verleden twee hartinfarcten gehad. Een aanvraag of nadere informatie van huisarts of cardioloog is niet bij de voorliggende gegevens aanwezig.

Op het aanvraagformulier van 10 februari 2016 heeft verzoeker aangegeven dat hij loopt met behulp van hulpmiddelen en dat ten gevolge van zijn ziekte een risico bestaat om in een noodsituatie terecht te komen, namelijk vallen, wat ook enkele malen is gebeurd. Echter, de vraag of er dan direct medische of technische hulp nodig is om complicaties te voorkomen heeft hij met 'nee' beantwoord. Ook is niet aangegeven waaruit medische of technische hulp dan zou moeten bestaan en welke complicaties voorkomen moeten worden.

In zijn bezwaar geeft verzoeker aan dat hij in de afgelopen anderhalf jaar driemaal is gevallen, en dat hij toen niet op eigen kracht overeind kon komen. Uiteraard is het belangrijk dat verzoeker, als hij gevallen is, weer snel overeind geholpen wordt. Uit de voorliggende informatie wordt echter niet duidelijk wat de reden is dat verzoeker gevallen is en waarom hij na een val niet zelfstandig zou kunnen opstaan. Hij heeft ernstige problemen aan zijn voeten, namelijk polyneuropathie en Charcot voeten. In de voorliggende informatie wordt echter niet duidelijk dat er sprake is van een medische reden, zoals bijvoorbeeld verlamming/krachtsverlies, waardoor op voorhand vaststaat dat zelfstandig opstaan onmogelijk is.

Daarnaast blijkt uit de voorliggende gegevens niet welke noodsituatie er na een val ontstaat, anders dan het niet zelfstandig kunnen opstaan, waarvoor onmiddellijk medische of technische hulp van buitenaf ingeroepen moet worden. Verder blijkt uit de voorliggende gegevens niet dat verzoeker geen gebruik zou kunnen maken van een mobiele telefoon.

Een indicatie kan niet worden vastgesteld.

Juridische beoordeling

De vraag die beantwoord moet worden is of verzoeker in dit geval aanspraak heeft op vergoeding van persoonlijke alarmeringsapparatuur.

Het Zorginstituut heeft kennisgenomen van de stukken. Het Zorginstituut is op basis van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering en het advies van de medisch adviseur van mening dat verzoeker geen aanspraak heeft op persoonlijke alarmeringsapparatuur als bedoeld in artikel 2.26, onderdeel j, onder 2, Rzv. Uit het dossier blijkt niet waarom verzoeker na een val niet zelfstandig kan opstaan, en er blijkt ook niet dat er sprake is van een verhoogd risico in de zin van een noodsituatie waarvoor onmiddellijk medische of technische hulp van buitenaf ingeroepen moet worden. Verder blijkt evenmin dat verzoeker geen gebruik zou kunnen maken van een mobiele telefoon. Een medische indicatie voor persoonlijke alarmeringsapparatuur kan daarom niet worden vastgesteld. Verzoeker kan mogelijk een beroep doen op de gemeente.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
6 september 2016

Onze referentie
2016112446

Advies van Zorginstituut Nederland

Op grond van het vorenstaande heeft verzoeker geen aanspraak op het gevraagde.

Hoogachtend,

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
6 september 2016

Onze referentie
2016112446